

Deures d'Estiu

Curs 2010-2011
Llengua Catalana

Nom i Cognoms _____

1 Completa aquestes oracions amb la paraula adequada:

- a) Aquesta novel·la ha estat un _____, ja se n'han venut més de vint mil còpies. (copyright/best-seller)
- b) És un artista _____, però està pensant dedicar-s'hi professionalment. (amateur/caixet)
- c) Per dinar, hem menjat _____, amb tomàquet. (adagio/tortel·lini)
- d) Divendres fan un concert de _____ al centre cultural. (jazz/hobby)

2 Classifica els mots destacats d'aquestes oracions segons l'àmbit a què pertanyen:

- a) Al costat de les pistes de tennis n'hi ha unes de pàdel.
- b) Segons el resultat de l'escàner, cal fer quimioteràpia.
- c) He trobat un blog d'aficionats a l'heliesquí.
- d) Han fet un control antidopatge als jugadors de waterpolo.
- e) Busca la informació al web i envia-m'ho per email.

Informàtica	Esport	Medicina

3 Tria la paraula adequada per completar cada oració:

- a) El pot dels caramels és _____. (buit/vuit)
- b) Obre la gàbia perquè la cadenera _____. (boli/voli)
- c) Vols un entrepà de _____ (bull/vull) o de fuet?

1 Completa cada paraula amb *g* o amb *j*:

- a) alber__ínia d) __irafa g) men__ador j) tra__ecte
b) barre__a e) in__ecció h) tar__eta k) __eure
c) __eroglífic f) rellot__e i) pro__ecte l) nete__a

2 Omple els buits d'aquestes oracions amb *a* o amb *e*:

- a) Per celebrar el n__ixement de la seva filla li hem regalat unes
arr__cades d'or.
b) L'avió av__riat no va poder at__rrar a l'hora prevista.
c) L'__mbaixador explicava els av__ntatges de la seva professió.
d) De primer vull espàrr__cs i de segon fetge d'àn__c amb m__lm__lada
d'alb__rcoc.
e) L'ass__ssí guardava r__ncor al policia que l'havia enxampat.

3 Tria la conjunció adequada per completar cada buit:

- a) No m'agraden les crispetes _____ les pegadolces. (ni / o)
b) Volia arribar aviat _____ m'he adormit. (perquè / però)
c) Li he trucat _____ fa dies que no hi parlava. (i / perquè)
d) Ha caigut _____ badava. (perquè / però)
e) No sé si quedar-me _____ venir amb vosaltres. (o / i)
f) M'agrada pintar _____ no tinc gaire traça. (per tant / però)
g) No hem quedat demà _____ dilluns. (sinó / malgrat que)

1 Digues quin tipus de diccionari utilitzaries en cada cas:

- a) Necessites una paraula que vulgui dir el mateix que *eficàcia*, per no haver-la de repetir en un mateix text.
- b) Has de buscar informació sobre què eren les Termòpiles.
- c) Vols saber què significa el terme anglès *network*.
- d) Vols conèixer els diferents significats de la paraula *competència*.

1. Diccionari general.
2. Diccionari de sinònims i antònims.
3. Diccionari bilingüe.
4. Diccionari enciclopèdic.

2 Ratlla les paraules intruses de cada grup i afegeix els accents que calgui:

Paraules agudes	refrany	anonim	bombons	cabas	estacio
Paraules planes	camping	platan	aguila	cientific	arbre
Paraules esdrúixoles	epoca	numero	tombola	papereria	mimica

3 Explica per què s'accentuen aquestes paraules:

- a) majúscula: _____
- b) pagès: _____
- c) terrorífic: _____
- d) orígens: _____
- e) germà: _____

RECORDA!!!!

Les paraules AGUDES s'accentuen quan acaben en:

-a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in

Exemples: camió, manifestació, endemà

Les paraules PLANES s'accentuen quan NO acaben en:

-a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in

Exemples: pèsol, terratrèmol, néixer

Les paraules ESDRÚIXOLES s'accentuen SEMPRE

Exemples: termòmetre, pròxima, brúixola

1 Completa aquesta taula amb cinc exemples de cada classe:

Paraules agudes	Paraules planes	Paraules esdrúixoles
sabó	llapis	esdrúixola

2 Escriu un subjecte per completar les frases següents:

- a) _____ sortirem de casa a les cinc.
- b) _____ vol que li regali un llibre.
- c) _____ està deshabitada.
- d) _____ ens trobareu a faltar.
- e) _____ arriba amb retard.

3 Escriu un predicat per completar les frases següents:

- a) La meva germana i jo _____ .
- b) L'autobús _____ .
- c) Els gossos del barri _____ .
- d) Tu _____ .
- e) En Joan i la Mireia _____ .

1 Corregeix aquestes oracions perquè tinguin sentit:

a) Al matí la tramuntana bufaran amb força.

b) En Jordi i la Montse compreu l'esmorzar per a tots.

c) La nit de la revetlla tothom es trobaven a la plaça.

2 Subratlla de color vermell el subjecte d'aquestes oracions i de color blau el predicat:

a) La gossa del veí del quart pis ha tingut sis cadells.

b) Demà a la tarda arribaran els meus cosins de Suïssa.

c) Ell també vol venir d'excursió al Montseny amb nosaltres.

d) S'han perdut les fitxes del joc de l'oca.

■ Encercla el nucli del subjecte i del predicat de les frases anteriors.

3 Posa un exemple d'un cas en què et seria útil consultar:

a) Diccionari general: _____

b) Enciclopèdia: _____

c) Diccionari bilingüe: _____

1 Completa cada frase amb la paraula adequada:

- a) Això no ___ res a veure amb el que m'havies dit. (te – té)
- b) Ha estat malalt, però ara ja es troba _____. (be – bé)
- c) Tu també pots venir _____ vols. (si – sí)
- d) Ahir vaig fer el tronera i avui tinc molta _____. (son – són)
- e) En aquella botiga _____ joguines. (venen – vénen)

2 Escriu una oració amb cadascuna de les paraules que no has fet servir a l'activitat anterior.

3 Subratlla el sintagma nominal que fa de subjecte en aquestes oracions i encercla'n el nucli:

- a) El pastís d'aniversari d'en Guillem era boníssim.
- b) Els dos fills grans de la Montse són bessons.
- c) La meva germana ha perdut el telèfon mòbil.
- d) El càmping de Viladecavalls és obert tot l'any.
- e) L'àvia Maria sempre es lleva molt d'hora.
- f) La biblioteca nova de la plaça Occitània és a prop de casa.

1 Allarga els subjectes d'aquestes oracions, com a l'exemple:

El cirerer ha florit → El cirerer de l'hort de davant de casa...

a) El tren ha marxat.

b) La sargantana s'ha escapat.

c) El carrer era una festa.

2 Forma un sintagma nominal amb una paraula de cada requadre i escriu una oració que tingui com a subjecte cadascun dels sintagmes nominals que has format:

aquelles el les teves uns

fuet gats sabates taules

noves de mudar abandonats de fusta clara tendre de Vic

3 Escriu dos sinònims per a cadascuna d'aquestes paraules:

a) alegre: _____ , _____

b) netejar: _____ , _____

c) grossa: _____ , _____

- 1** Escriu l'opinió que tindria sobre el tema que planteja aquest text cadascun dels personatges que hi ha a continuació:

A qualsevol ciutat del món és força habitual veure parets, autobusos i fins i tot vagons de tren, pintats amb motius ben diversos. De vegades aquests grafitos són simples guixots, d'altres són pintures més elaborades amb força riquesa de colors i imatges. Es poden considerar un acte vandàlic, aquestes pintades, o bé cal considerar-les com una forma d'expressió artística?

A favor:

- La directora d'un museu:

- Un estudiant de batxillerat:

En contra:

- Un oficinista:

- Una monitora d'esplai:

1 Digues quina paraula del poema vol dir el contrari que les següents:

Era una vaca tan trista,
tan avorrida, tan soca,
ensopida, pessimista,
poca cosa i desmenjada,
que de llet en feia poca
i, per postres, descremada!

ENRIC LARREULA

- a) optimista: _____ d) afamada: _____
b) divertida: _____ e) eixerida: _____
c) alegre: _____ f) robusta: _____

2 Substitueix les paraules destacades de cada oració per una d'antònima:

- a) M'agrada que em facin regals **útils** pel meu aniversari.
b) Aquesta tarda bufaran vents **suaus** a la costa.
c) Quina noia més **xerraire!**
d) El **final** de la pel·lícula va ser realment sorprenent.
e) El terra de la cuina està **sec**.
f) **Barreja** bé els ingredients.
g) Aquell any, al juliol, va fer una calor **insuportable**.

3 Encercla els diftongs que trobis en aquestes paraules:

• teulada	• riera	• cuiner	• aigüera
• rumiar	• entusiasme	• gual	• qüestió
• reunió	• iogurt	• noia	• guantera
• història	• quaranta	• cua	• caiguda

- 1** Completa aquesta fitxa amb les dades d'una pel·lícula que hagi vist recentment o inventa-te-les a partir d'una pel·lícula que encara no s'ha rodat i que t'agradaria veure:

Títol de la pel·lícula: _____

Gènere: _____

Personatges principals: _____

Lloc on passen els fets: _____

Època: _____

Fets importants que s'esdevenen: _____

Argument: _____

Opinió personal: _____

1 Llegeix aquest text:

La mare és la dona del temps. Vull dir que cada dia mira el cel per veure quin temps farà l'endemà. Després surt per la tele i ho explica. No ho encerta sempre, és clar. El dia que el temps real no coincideix amb la seva previsió es posa de molt mala lluna.

Si fa no fa com em poso jo quan plou a bots i barrals precisament el dissabte que havia pensat anar a la platja. A ella li sap greu que la natura li jugui una mala passada.

EVA PIQUER

■ Quina expressió es fa servir al text per dir el següent:

a) Que la mare s'enfada molt.

b) Que plou moltíssim.

2 Subratlla les frases fetes d'aquestes oracions i explica què vol dir cada una:

a) Compra el que vulguis, però no estiris més el braç que la màniga.

b) No para de demanar, un dia voldrà la lluna en un cove.

c) Si no vols no m'ajudis, però no em posis bastons a les rodes.

1 Forma el plural d'aquests substantius i escriu dièresi quan calgui:

a) soca → _____ e) llengua → _____

b) piragua → _____ f) càrrega → _____

c) pasqua → _____ g) formiga → _____

d) marca → _____ h) aigua → _____

